

بررسی تست‌های نمونه‌گیری سیال‌درون‌چاهی (RFT, MDT, XPT) و تحلیل نتایج آنها در یکی از مخازن جنوب ایران

محمد شیدایی‌مهر^۱، سعید دولتی^۲، محسن پاسدار^۳

شرکت نفت و گاز پارس، مدیریت تولید و عملیات

m.sheydaemehr@yahoo.com

چکیده

در این مقاله مهم‌ترین ابزارهای نمونه‌گیری درون‌چاهی معرفی شده و نحوه کار و تفسیر نتایج آنها در یکی از مخازن گازی جنوب ایران مورد بررسی قرار می‌گیرد. نمونه‌گیری درون‌چاهی معمولاً در زمان حفاری چاه‌های اکتشافی و توصیفی در میادین در حال توسعه انجام می‌شود. یکی از روش‌های رایج در نمونه‌گیری فرستادن ابزارهای وایرلاین به درون چاه است. مهم‌ترین ابزارهایی که امروزه در صنعت نفت برای نمونه‌گیری سیال درون‌چاهی استفاده می‌شوند RFT، MDT و XPT هستند. این ابزارها که در واقع هر یک از آنها نوع پیشرفته دیگری است، شامل ادواتی هستند که ابتدا به دیواره چاه می‌چسبند، سپس یک میله کاوشگر (Probe) تا اندازه محدودی در سازند فرو می‌رود و به مانند یک سرنگ از یک نقطه مشخص، از سیال مخزن نمونه‌گیری می‌کند. این ابزارها علاوه بر نمونه‌گیری از سیال مخزن، اطلاعاتی را در مورد فشار و دمای سازند، نفوذپذیری سنگ مخزن و سطوح تماس سیالات در مخزن فراهم می‌آورند. نتایج نشان می‌دهند که از طریق تست‌های نمونه‌گیری درون‌چاهی علاوه بر به دست آوردن نمونه‌های سیال مخزن، می‌توان گرادیان فشار، چگالی سیالات، عمق احتمالی سطح تماس سیالات و نفوذپذیری سنگ مخزن را تخمین زد. همچنین با توجه به هندسه کروی جریان در اطراف نقطه نمونه‌گیری، داده‌های فشار-زمان تست با معادلات و روش‌های معمول که مخصوص جریان شعاعی هستند، قابل تفسیر نیستند.

واژه‌های کلیدی: نمونه‌گیری درون‌چاهی، وایرلاین، چاه‌آزمایی، سطوح تماس سیالات.

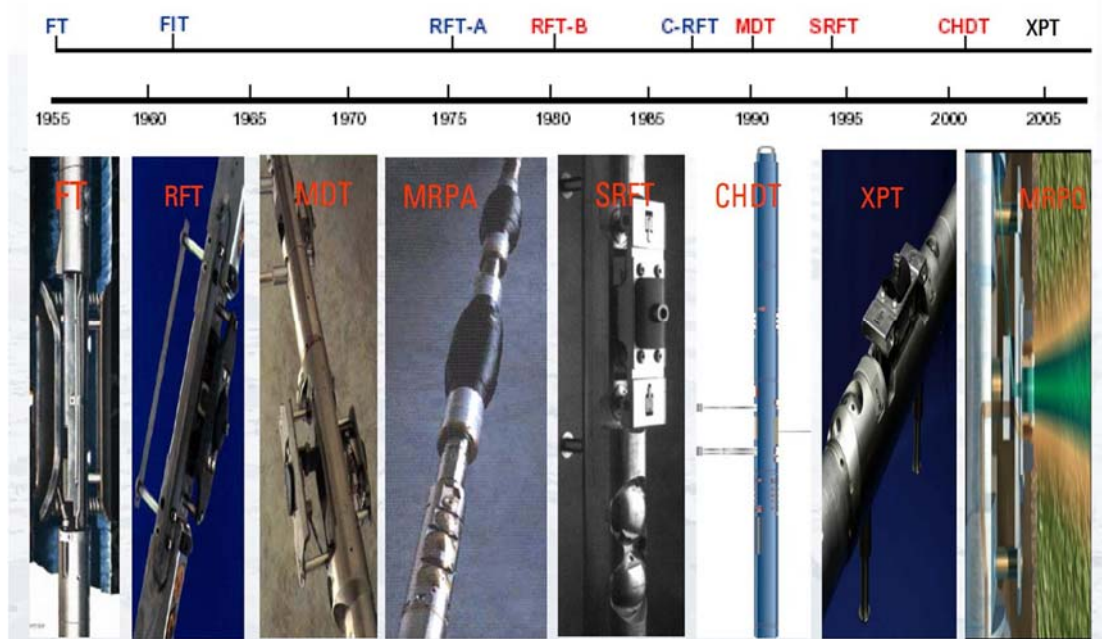
^۱ شرکت نفت و گاز پارس

^۲ دانشجوی دکترای مهندسی نفت - انستیتو مهندسی نفت دانشگاه تهران

^۳ دانشجوی دکترای مهندسی نفت - پژوهشگاه صن تنفت

۱- مقدمه

دسترسی به نمونه‌های شاخص^۱ سیال مخزن، از ملزومات فراهم آوردن داده‌های با کیفیت برای مطالعه و بررسی یک مخزن هیدروکربوری است. بنابراین برای شناسایی رفتار جریان و خواص سیال یک مخزن نمونه‌گیری دقیق اهمیت فراوانی دارد. نمونه‌های سیال مخزن گرفته شده از ابزارهای تست وایرلاین و نمونه‌گیری به آزمایشگاه فرستاده می‌شوند و در آنجا اطلاعات مهمی مانند ترکیب اجزا سیال، خواص فیزیکی و حجم نسبی نفت، گاز، آب و فیلتراسیون گل از نمونه سیال کسب می‌شود. مهم‌ترین فاکتور در موفق به‌دست آوردن یک نمونه شاخص، تک‌فازی نگهداشتن سیال در طول نمونه‌گیری و انتقال آن است. این کار را می‌توان با کنترل دقیق و حفظ فشار نمونه‌گیری تا بیشترین حد ممکن نزدیک به شرایط مخزن و حذف فرآیند انتقال و جابه‌جایی طولی و نادرست نمونه در سطح، انجام داد. تاکنون ادوات و دستورالعمل‌های متعددی با هدف انجام نمونه‌گیری با بالاترین کیفیت ممکن، توسعه یافته‌اند. اولین نسل ابزارهای نمونه‌گیری درون‌چاهی ابزار FT^۲ بوده است. این ابزار فقط برای نمونه‌گیری از سیال سازند کاربرد داشته و مشکلات زیادی نیز داشته است. در ادامه نسل‌های بعدی این ابزارها مانند ابزار RFT قابلیت ثبت فشار را داشتند و مشکلات ابزارهای قبلی رفته‌رفته رفع شد. ابزارهای جدیدتر مانند MDT، XPT دارای دقت بالاتری در اندازه‌گیری فشار و قابلیت نمونه‌گیری با کیفیت بهتری هستند. در شکل ۱ روند ارتقا ابزارهای تست وایرلاین و نمونه‌گیری در گذر زمان مشاهده می‌شود.

شکل ۱: تاریخچه ابزارهای تست‌های درون‌چاهی و نمونه‌گیری سیال سازند

طیف وسیعی از ابزارهای تست سیال سازند امروزه در دسترس هستند. چند نمونه از این ابزارها عبارتند از:

- Repeat Formation Tester (RFT)
- Repeat Formation Sampler (RFS)

^۱Representative

^۲Formation Tester

- Formation Multi-Tester (FMT)
- Modular Dynamics Formation Tester (MDT)
- Express Pressure Test (XPT)

این ابزارها همگی قابلیت گرفتن نمونه‌های مختلفی از سیال سازند را دارا هستند و همزمان فشار را نیز اندازه‌گیری کنند. این ابزارها می‌توانند نمونه‌ها را در فشارهای بالا (فشار مخزن) نگه دارند و این مسأله‌ها را انجام مطالعات PVT بر روی سیال بسیار حائز اهمیت و مفید می‌باشد.

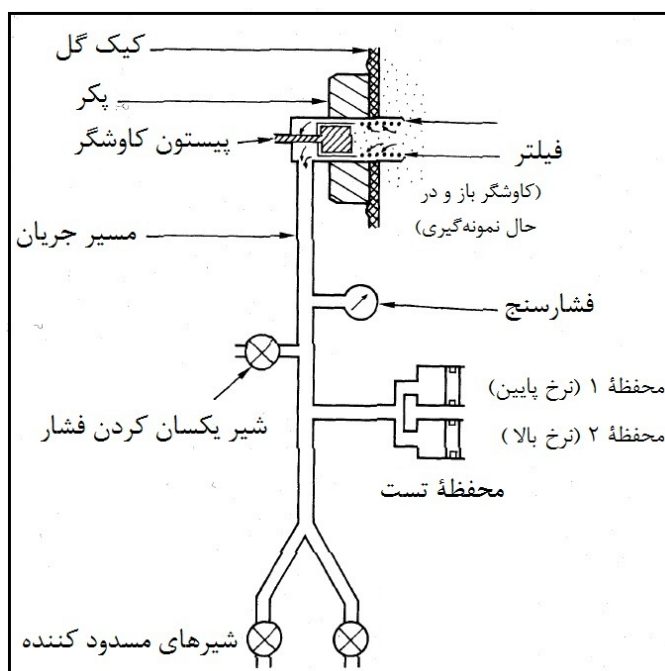
در گذشته ابزارها مشکلات فراوانی داشتند که دقت پایین اندازه‌گیری فشار، مسدود کردن نامناسب، مخلوط کردن فیلتراسیون گل و سیال سازند، عدم کارایی در سازندهای سست^۱ و زمان زیاد بین راندهای مختلف از جمله مهم‌ترین آنها هستند. به عنوان نمونه به منظور بهبود دقت اندازه‌گیری‌ها در ابزارهای جدید معمولاً از چند فشارسنج به صورت ترکیبی^۲ CQG استفاده شده و بدین ترتیب دقت اندازه‌گیری‌ها بالا برده می‌شود. در واقع ابزارهای جدیدتر مشکلات بیان شده در بالا را تا حد امکان کاهش می‌دهند. در این مقاله به بررسی نحوه کار سه نمونه از مهم‌ترین ابزارهای تست وایر لاین و نمونه‌گیری شامل RFT، MDT و XPT پرداخته می‌شود و همزمان نتایج تست‌های نمونه‌گیری انجام شده در یکی از مخازن گازی جنوب ایران بررسی می‌شود.

۲- ابزار RFT

ابزار RFT از جمله معروف‌ترین و قدیمی‌ترین ابزارهای تست درون‌چاهی است و به وسیله وایرلاین به منظور نمونه‌گیری از سیال و ثبت فشار سازند به داخل چاه رانده می‌شود. در شکل ۲ یک نمونه ابزار RFT مشاهده می‌شود. در شکل ۳ نیز شماتیک داخلی ابزار RFT نشان داده شده است.

^۱Unconsolidated

^۲Combine Quartz Gauge

شکل ۲: یک نمونه ابزار RFT.

شکل ۳: ساختار داخلی ابزار [RFT].

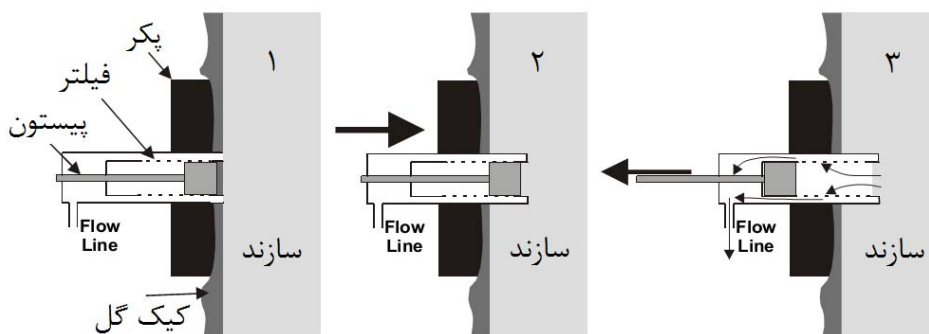
۱-۲- نحوه انجام عملیات تست RFT

همانطور که گفته شد ابزار RFT با وایرلاین به داخل چاه رانده می‌شود. در حین پایین بردن ابزار، تعیین عمق دقیق بسیار حیاتی محسوب می‌شود. نحوه محاسبه عمق نیز بدین صورت می‌باشد که یک حسگر γ -Ray به قسمت بالای ابزار متصل است که مقدار γ -Ray آن با نمودارهای γ -Ray قبلی که به‌عنوان نمودار مبنا شناخته می‌شوند، مقایسه شده و سپس نسبت به آن تصحیح می‌شود. با این کار عمق دقیق به دست می‌آید و می‌توان ابزار را تا عمق دلخواه با دقت خوبی پایین برد.

تا زمانی که ابزار به دیواره چاه متصل نشده است، فشار سنج فشار گل را نشان می‌دهد. پس از اینکه ابزار به عمق مورد نظر رسید، ابزار به وسیله یک جک به صورت ایمن به دیواره چاه متصل می‌شود. در طرف مقابل جک، قسمت اندازه‌گیری و نمونه‌گیری وجود دارد (شکل ۳). این قسمت شامل یک مسدود کننده حلقوی یا پکری است که یک کاوشگر نمونه‌گیری را که در برگیرنده یک بیستون است، احاطه کرده است.

پکر قسمت نمونه‌گیر را از گل حفاری و کیک اطراف ابزار جدا و مسدود می‌کند (شکل ۳-قسمت ۱). سپس کاوشگر از طریق کیک وارد سازند می‌شود (شکل ۳-قسمت ۲). پس از آن بیستون باز شده و سیال در اثر اختلاف فشار از سازند وارد ابزار می‌شود (شکل ۳-قسمت ۳).

^۱Correlate

شکل ۴: ترتیب انجام عملیات [RFT].

این سیال از طریق شیر مشخصی که نرخ جریان را در ۶۰ سانتی متر مکعب بر دقیقه محدود می‌کند، وارد محفظه تست‌ولمی شود. همزمان فشار در حال اندازه‌گیری می‌باشد. پس از آنکه محفظه اول پر شد، شیر آن بسته می‌شود و محفظه تست‌دوم که نرخ ورودی آن بالاست با نرخ ۱۵۰ سانتی متر مکعب بر دقیقه پر می‌شود. در حین این عملیات هم فشار همواره در حال اندازه‌گیری می‌باشد. وقتی که محفظه دوم پر می‌شود، سیال داخل مسیر جریان دارای فشاری برابر با فشار سازند است.

تا این مرحله فشار اندازه‌گیری شده است و دو نمونه سیال در محفظه‌های تست قرار دارد. هر چقدر فشار اندازه‌گیری شده بالاتر باشد نشان دهنده بهره‌دهی بهتر سیال در عمق تست شده است.

این نمونه ابزار RFT فقط دو محفظه نمونه‌گیری اصلی دارد. بنابراین با توجه به محدودیت حجم، باید تصمیم گرفته شود در عمق‌های خاصی نمونه گرفته شود. زمانی که ابزار داخل چاه قرار دارد، اگر هدف نمونه‌گیری در یک عمق دیگر باشد محفظه تست به درون چاه تخلیه شده و جک از دیواره چاه جدا و فشار گل حفاری دوباره ثبت می‌شود و ابزار به منظور نمونه‌گیری به عمق دیگری برده می‌شود. نمونه‌های سیال گرفته شده حجمی بین ۵ تا ۲۰ لیتر دارند.

۲-۲- تفسیر داده‌های RFT

داده‌های فشار RFT بسیار ارزشمند هستند زیرا با استفاده از آنها می‌توان در مورد مکان GOC , FWL و OWC هم قضاوت کرد. همچنین می‌توان قضاوت کرد که آیا سیالات مخزن به صورت پیوسته هستند یا احتمالاً توسط یک لایه ناتراوا از هم جدا شده‌اند.

اگر اندازه‌گیری‌های مختلف از فشار وجود داشته باشد (بیشتر از ۴ نقطه) با رسم فشارهای به دست آمده بر حسب عمق (محور افقی فشار و محور عمودی عمق) می‌توان گرادیان فشار را حساب کرد. با داشتن گرادیان فشار چگالی سیالات نیز قابل محاسبه می‌باشد. معادله فشار سیال بر حسب عمق به صورت زیر می‌باشد:

$$p = p_0 + \rho_{fluid}g(Z - Z_0) \quad (1)$$

که در آن p_0 فشار در عمق Z_0 ، p فشار در عمق Z ، ρ_{fluid} چگالی سیال و g ثابت گرانش می‌باشد.

این معادله برای کلیه سیالات (گاز، نفت یا آب) دارای کاربرد می‌باشد با این شرط که سیال مورد نظر در آن بازه به صورت پیوسته باشد. از آنجایی که گرادیان فشار به صورت تغییر فشار در واحد عمق تعریف می‌شود، می‌توان نوشت:

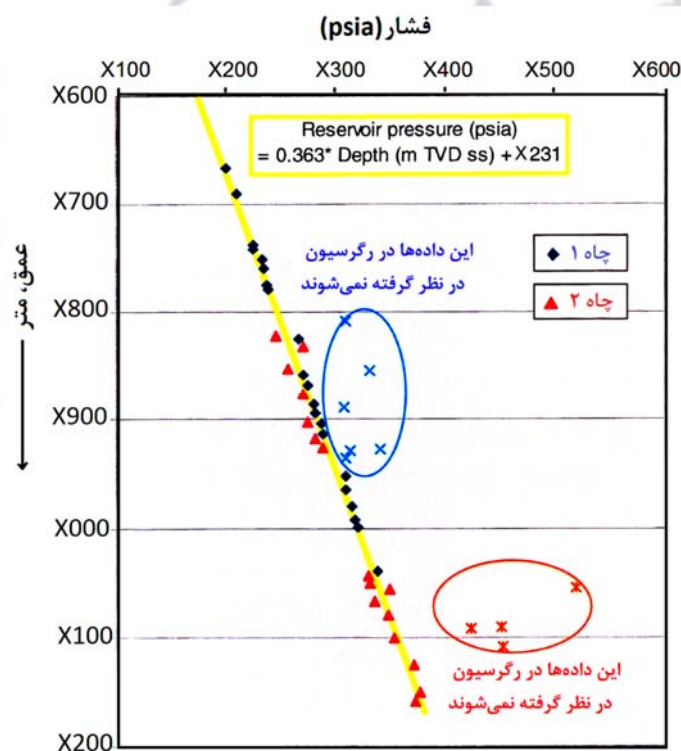
¹Flow Line

$$P.G. = \frac{1}{\rho_{fluid} \times g} \quad (2)$$

در نتیجه چگالی سیال برابر است با:

$$\rho_{fluid} = \frac{1}{P.G. \times g} \quad (3)$$

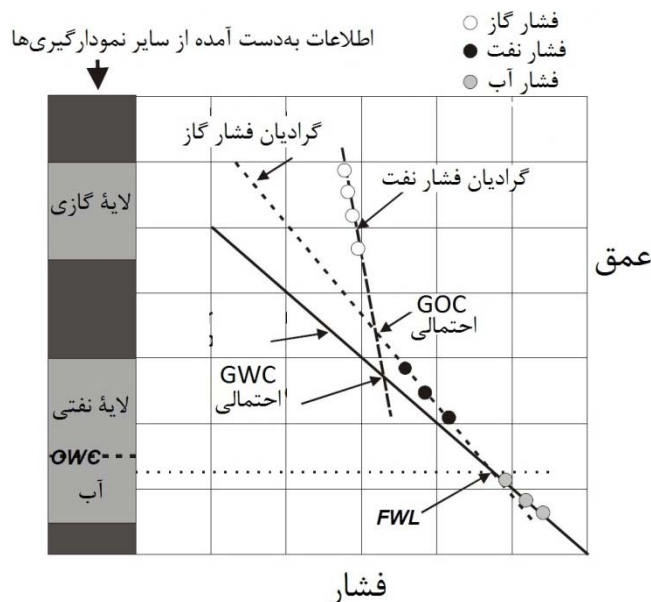
به‌عنوان نمونه در شکل ۵ نتایج تست RFT مربوط به دو چاه مختلف در مخزن مورد مطالعه نشان داده شده است. با رگرسیون خطی داده‌های فشار بر حسب عمق، گرادیان فشار به دست آمده است. نکته‌ی حائز اهمیت در محاسبه‌ی گرادیان فشار از تست‌های نمونه‌گیری درون‌چاهی، حذف داده‌های مشکل‌دار و پرخطا است. همان‌گونه که در شکل ۵ ملاحظه می‌شود، برخی از نقاط نمونه‌گیری و اندازه‌گیری فشار به دلیل خطای بالا در رگرسیون داده‌ها در نظر گرفته نشده‌اند. این خطاها می‌تواند ناشی از مشکل ابزار یا هر دلیل عملیاتی دیگر باشد.

شکل ۵: محاسبه‌ی گرادیان فشار در یکی از مخازن گازی جنوب ایران.

یکی دیگر از نتایج غیرمستقیم تست‌های نمونه‌گیری درون‌چاهی تعیین عمق تقریبی سطح تماس سیالات است. با خطی فرض کردن گرادیان فشار هر فاز، می‌توان نقطه‌ی تقاطع امتداد خطوط فشار فازهای مختلف را به عنوان سطح تماس احتمالی آن

دو فاز در نظر گرفت. به عنوان نمونه، در شکل ۶ خط فشار گاز و نفت یکدیگر را در سطح تماس گاز و نفت (GOC) قطع می‌کنند.

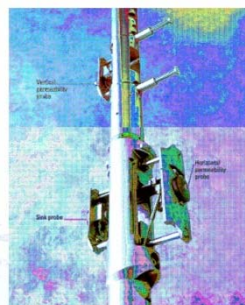

شکل ۶: نمودار فشار بر حسب عمق در تست RFT.

۳- ابزار MDT

همانطور که قبلاً ذکر شد ابزار MDT مشابه و ارتقا یافته RFT است با این تفاوت که دارای ماژول‌های مختلفی می‌باشد. در واقع هر ماژول به ابزار یک قابلیت مشخص را می‌بخشد. یکی از مهم‌ترین بهبودهای به وجود آمده در MDT نسبت به ابزارهای قبلی امکان کنترل بیشتر از سطح می‌باشد. از سیالات گاز میعانی و نزدیک بحرانی می‌توان با افت فشار کم با ابزار MDT به راحتی نمونه‌گیری کرد. در شکل ۷ یک نمونه ابزار MDT به همراه مشخصاتش مشاهده می‌شود.

Rating: 25,000 psi and 400° F
 Diameter: 4.75 in.
 Length: Varies with modules
 Hole sizes: 5.875 to 24 in.
 Pretest volume: 1 to 20 cc
 Pretest rate: 20 to 120 cc/min

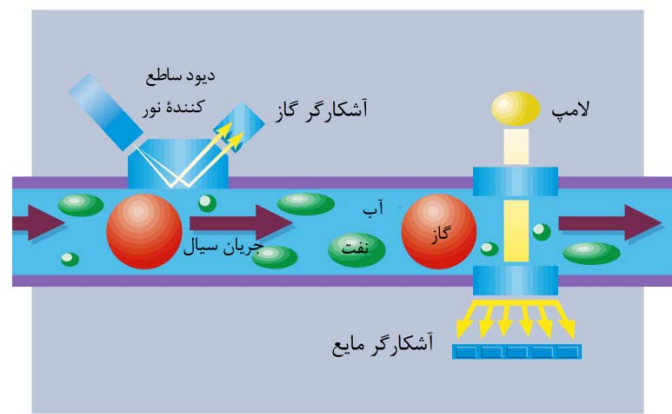
شکل ۷: یک نمونه ابزار MDT و مشخصات فیزیکی آن.

یکی از اهداف همیشگی تست‌های وایرلاین گرفتن نمونه سیال است. این نمونه ممکن است با فیلتراسیون گل مخلوط شود. ابزار MDT با داشتن ۱۲ محفظه نمونه‌گیری بر این مشکل غلبه کرده است. یکی دیگر از مشکلات در جمع‌آوری نمونه،

پدیده هجوم^۱ فیلتراسیون گلاست که این مشکل نیز از طریق ماژول Pump out در ابزار MDT حل شده است. در واقع یک پمپ مینیاتوری درون چاهی در ابزار MDT تعبیه شده است که سیالاتی را که به صورت ناخواسته وارد ابزار شده‌اند به درون چاه جابه‌جا می‌کند.

حجم محفظه تست در ابزار MDT حدود ۲۰ سی سی می‌باشد. البته یکی از مزیت‌های ابزار MDT قابل تنظیم بودن این حجم است که به مهندسان این اجازه را می‌دهد که تست را سریع‌تر انجام دهند.

یکی دیگر از ماژول‌های مهم ابزار MDT ماژول آنالیز نوری سیال است. همان‌گونه که در شکل ۸ دیده می‌شود، در این ماژول یک دیود ساطع کننده نور، یک لامپ و چند آشکارگر وجود دارد و براساس انعکاس نور توسط سیالات، نوع آنها مشخص می‌گردد. این ماژول برای شناسایی انواع سیالات به کار برده می‌شود اما در موقعی که از گل پایه نفتی استفاده می‌شود، کار آن مشکل است.

شکل ۸: تشخیص نوع سیال در ابزار MDT از طرق ماژول حسگر نوری.

با توجه به اینکه برای بررسی خواص PVT سیال سازند نباید در نمونه تغییر فاز ایجاد شود، یک شیر اختناقی^۲ در ابزار MDT وجود دارد که از تبخیر شدن مایع و یا تشکیل مایع از گاز جلوگیری می‌کند.

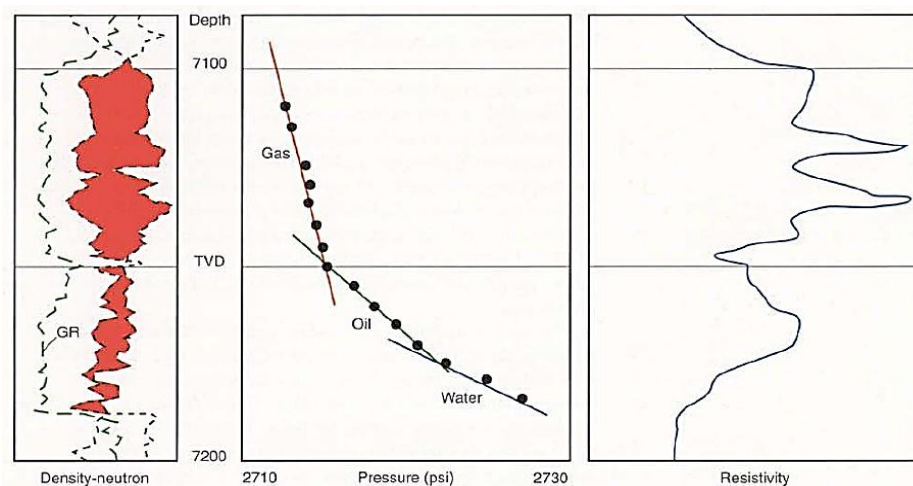
همانطور که در شکل ۹ دیده می‌شود، همانند ابزار RFT می‌توان نوع سیال را از روی گرادیان فشار نیز تشخیص داد. البته این مسأله توسط نمودارهای دیگری از قبیل گاما، مقاومت، نوترون و دانسیته تأیید می‌شود.

^۱Mud Filtrate Invasion

^۲Optical Fluid Analysis

^۳Throttle Valve

شکل ۹: تشخیص نوع سیال مخزن توسط تست MDT.

ابزار MDT برای هر تست مقدار تحرک پذیر یافت فشار^۱ را نیز می‌دهد. این مقدار ترکیبی از k_v و k_h است که به عنوان تحرک پذیری کروی شناخته می‌شود. براساس کالیبراسیون دستگاه، از رابطه زیر می‌توان مقدار تحرک پذیری (k/μ) را محاسبه کرد.

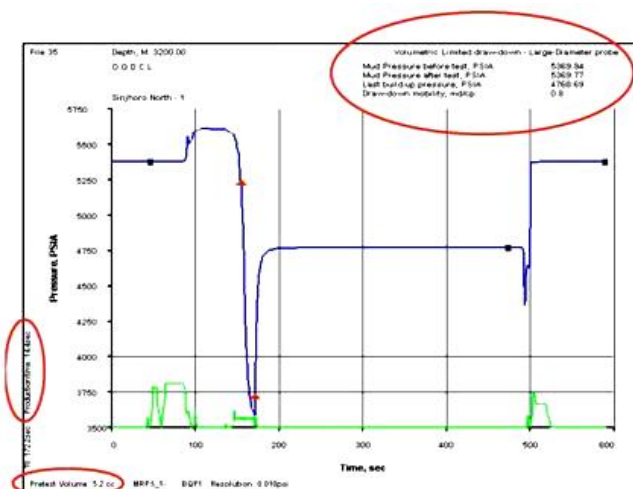
$$\left(\frac{k}{\mu}\right)_d = C_{fd} \frac{q}{\Delta p_{ss}} \quad (۴)$$

در رابطه بالا k نفوذپذیری سنگ مخزن، μ ویسکوزیته سیال، q نرخ جریان و Δp_{ss} اختلاف فشار حالت پایدار است. ضریب C_{fd} نیز متناسب با افت فشار و تابعی از ساختمان ابزار می‌باشد که مقدار متداول آن ۵۶۰۰ در نظر گرفته می‌شود اما با توجه به اندازه و نوع ابزار تغییر می‌کند.

در شکل ۱۰ داده‌های خروجی یک تست MDT در یک چاه مشاهده می‌شود که با استفاده از رابطه (۱) مقدار تحرک پذیری در آن محاسبه شده است.

^۱Drawdown Mobility

مجموعه مقالات چهارمین کنفرانس ملی مهندسی مخازن هیدروکربوری و صنایع بالادستی
 ۷ خرداد ۱۳۹۴، تهران، مرکز همایش‌های صدا و سیما
 مجری: اهم اندیشان انرژی کیمیا ۸۸۶۷۱۶۷۶ - ۰۲۱
 www.Reservoir.ir

$$(k/\mu)_d = C_{pf} \times q / \Delta p_{ss}$$

$$q = 0.36 \text{ (cc/sec)}$$

$$\Delta p_{ss} = 1118 \text{ psi}$$

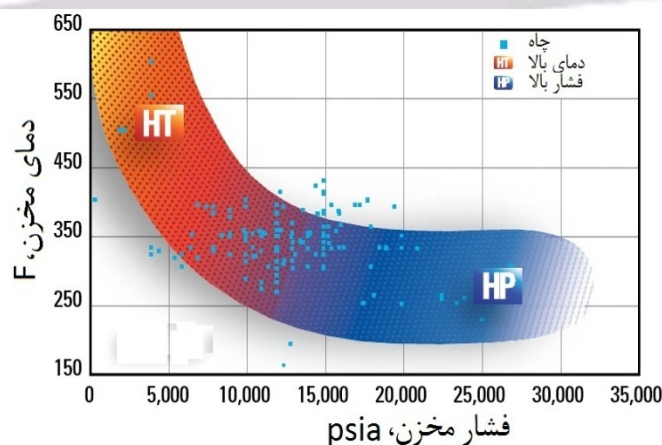
$$C_{pf} = 2395 \text{ (Large Dia)}$$

$$(k/\mu)_d = 0.8 \text{ md/cp}$$

شکل ۱۰: محاسبه Mobility از طریق تست MDT

۴- ابزار XPT

ابزار XPT^۱ از جدیدترین ابزارهای نمونه‌گیری سیال و اندازه‌گیری فشار سازند است و اهدافی مشابه با سایر ابزارهای نمونه‌گیری دارد. این ابزار دارای دقت اندازه‌گیری بالاتری از ابزارهای قبلی می‌باشد. تفاوت عمده ابزار XPT با ابزارهای قبلی این است که گستره وسیع‌تری از دما و فشار را پوشش می‌دهد و در چاه‌های افقی و دارای زاویه زیاد عملکرد بهتری دارد. ابزار XPT برای شرایط با دما و فشار بالای سازند (شرایط HPHT) هم طراحی شده است. شکل ۱۱ محدوده کلی شرایط HTHP را نشان می‌دهد.

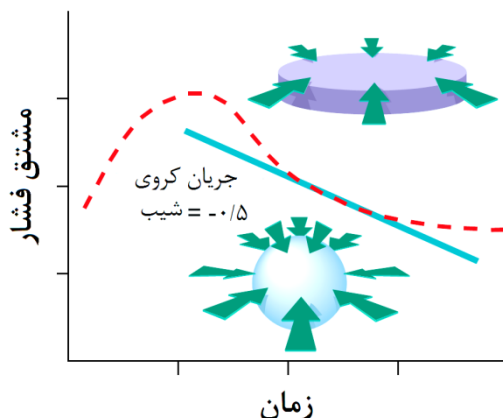

شکل ۱۱: شرایط HPHT

^۱Express Pressure Test

۵- تحلیل داده‌های فشار تست‌های نمونه‌گیری

نکته قابل ذکر در مورد تحلیل داده‌های فشار در تست نمونه‌گیری از سیال سازند با ابزارهای وایر لاین، این است که هندسه جریان در اطراف این ابزارها در زمان نمونه‌گیری به صورت کروی می‌باشد. در شکل ۱۲ نیز شیب منفی نیم (۰/۵-) مشتق فشار این مطلب را تأیید می‌کند. بنابراین نمی‌توان برای آنها معادلات موجود مربوط به آنالیز ساخت فشار و افت فشار معمولی را به کار برد.

شکل ۱۲: نمودار مشتق فشار در تست‌های نمونه‌گیری سیال

۶- مشکلات عملیاتی رایج

انجام عملیات نمونه‌گیری درون چاهی همواره با دشواری و مشکلات عملیاتی همراه است که مهم‌ترین آنها عبارتند از:
 (الف) گیر کردن ابزار: زمانی که ابزار برای مدت طولانی در یک عمق خاص باشد امکان گیر کردن ابزار زیاد است.
 (ب) تست در سازندهای Tight: در این سازندها فشار نمونه‌گیری نزدیک به صفر است و زمان زیادی لازم است تا نمونه‌گیری انجام شود بنابراین خطر گیر کردن ابزار نیز افزایش می‌یابد.
 (ج) پلاگ شدن: دانه‌های شن موجود در سازند ممکن است وارد ابزار شده و ورودی ابزار را بلوکه کنند. این مشکل بیشتر در سازندهای سست ممکن است پیش بیاید. البته برای رفع این مشکل یک فیلتر در قسمت ورودی کاوشگر نمونه‌گیری تعبیه شده است.
 (د) مشکل در مسدود کننده: اگر پکر به درستی کار نکند قسمت مورد نظر از سازند به خوبی مسدود نمی‌شود و به جای سیال سازند از گل حفاری نمونه‌گیری به عمل می‌آید.

۷- نتیجه‌گیری

مهم‌ترین نتایج این مطالعه عبارتند از:

۱. اهمیت ابزارهای تست وایرلاین و نمونه‌گیری شامل RFT، MDT و XPT از این نظر است که نمونه‌های سیال مخزن به آزمایشگاه فرستاده می‌شوند و در آنجا اطلاعات تغییرمستقیم و مهمی مانند ترکیب اجزا سیال، خواص فیزیکی و حجم نسبی نفت، گاز، آب و فیلتراسیون گلاز نمونه سیال کسب می‌شود.
۲. با محاسبه گرادیان فشار یک فاز که از داده‌های نمونه‌گیری درون چاهی به دست می‌آید، می‌توان چگالی سیال را تعیین کرد.

مجموعه مقالات چهارمین کنفرانس ملی مهندسی مخازن هیدروکربوری و صنایع بالادستی
۷ خرداد ۱۳۹۴، ایران، تهران، مرکز همایش‌های صدا و سیما
مجری: اهم اندیشان انرژی کیمیا ۸۸۶۷۱۶۷۶ - ۰۲۱
www.Reservoir.ir

۳. با تعیین نقطه تقاطع امتداد خطوط فشار فازهای مختلف، می‌توان عمق احتمالی سطوح تماس سیالات را تخمین زد.
۴. با داشتن مقدار تحرک‌پذیری و ویسکوزیته سیال که از نمونه‌گیری به دست می‌آیند، مقدار نفوذپذیری سنگ مخزن را می‌توان محاسبه کرد.
۵. با توجه به جریان کروی در اطراف نقطه نمونه‌گیری، داده‌های فشار-زمان تست با معادلات و روش‌های معمول که مخصوص جریان شعاعی هستند قابل تفسیر نیستند.
۶. گیر کردن ابزار، پلاگ شدن و مشکل در مسدود کننده مهم‌ترین مشکلات عملیاتی رایج در تست‌های نمونه‌گیری درون‌چاهی هستند.

۸- مراجع

1. C. S. Matthews, *Pressure Buildup and Flow Tests in Wells*, Society of Petroleum Engineers of AIME New York 1967 Dallas.
2. Marc Vella, *The Nuts and Bolts of Well Testing*, Melbourne, Australia.
3. Lee, J., *Well Testing*. Dallas: Society of Petroleum Engineers of AIME, 1982.
4. Earlougher, Robert C., Jr., *Advances in Well Test Analysis. Monograph Vol. 5*, Society of Petroleum Engineers of AIME. Dallas, TX: Millet the Printer, 1977.
5. Syed Shabbir H. Shah, *Wireline Formation Testing & New Applications*, Reservoir Domain Champion -IRG – Tehran.
6. Paul Glover, *Petrophysics MSc Course Notes, Fluid Testing and Pressure Logs*.
7. Tim Ireland, Jeffrey Joseph, Nick Colley, Patrick Reignier, Simon Richardson, "The MDT Tool: A Wireline Testing Breakthrough", *Oilfield Review*